

» AZ USR-KÉPVISELŐ NEM ÉRTETTE A POÉNT, NAGYTAKARÍTÁST ÍGÉR A KÖZTÉVÉBEN

Politikai nyomás a TVR-n?

Megszerezne az új kormánykoalíció a közszolgálati televízió (TVR) vezetését – ezzel magyarázza a szilveszteri műsor körüli botránykeltést a lapunknak nyilatkozó szociológus. A Mentsétek meg Romániát Szövetség (USR) politikusa olyan részletet is kifogásol, amelyben Iohannist parodizálva „figurázták ki a járványt”.

» PATAKYISTVÁN

Vladimir Ionaş szociológus szerint egyértelmű, hogy a hatalmon lévők a szilveszteri műsor körüli botrányos ügyet használják fel arra, hogy leválthassák a TVR vezetőségét. „Az új román kormánykoalíció meg szeretné szerezni a közszolgálati televízió vezetését. A TVR-t politikamentessé kellene tenni, de nem ez fog történni. A vezetés továbbra is politikai lesz, a PSD helyett most a PNL és az USR fogja azt kinevezni” – mondta a Krónikának az Avangarde közvélemény-kutató cég szakértője. Mint fogalmazott, a botrányt állítólagosan kiobbantó szilveszteri műsor megtámadása a cenzúra szándékának irányába mutat. „Nem hiszem, hogy létezik olyan politikus, aki valamiféle erkölcsi igazságszolgáltató szerepében léphet fel, s eldöntheti, mi tekinthető kulturális értéknek. Csak a közönség dönthet ezzel kapcsolatban” – fogalmazott a szociológus. Hozzátette: ha nézettség szempontjából tekintjük, a TVR-nél változásokra van szükség. A szilveszteri műsorok versenyét egyébként az Antena 1 televízió nyerte, amelyet a legjobb pillanatában 3,6 millió romániai követett. A Pagina de media portál által közölt elemzés szerint a Románia Tv 891 ezer nézővel végzett a második helyen, a Kanal D 601 ezres nézettséggel a harmadik lett. Csak a negyedik helyre futott be a Pro Tv (579 ezer). A TVR kifogásolt műsorát 509 ezren követték.

Áll a bál a TVR szilveszteri műsoramiatt, amelyben Klaus Iohannis államelnököt is kifigurázták

Ionaş úgy véli, túl sok pénzt költenek az országos költségvetésből egy alacsony nézettségű televízió fenntartására. „Sajnos a politikusok – beleértve az újonnan hatalomra jutottakat – nem stratégiákban gondolkodnak. A komoly vitára megérett téma a TVR jövőjét érintő teendőkről újabb, a társadalom különböző részeit megosztó botrányra silányul” – összegzett a szociológus.

A közszolgálati csatorna ellen Iulian Bulai, az USR képviselője indított támadást, amiért a tévé szilveszteri műsorában „kifigurázta a járványt” és a vírus terjedését fékezni hivatott hatósági intézkedéseket. A politikus nem is titkolta, hogy februárban „nagyta- karításba” kezdenek a köztelevízió- nál, Doina Gradea elnök-vezérigazgatónak pedig – szerinte – távoznia kell a tisztségéből. Az alsóház kulturális bizottságának elnöki tisztségét is betöltő Bulai az Országos Audiovizuális Tanácshoz (CNA) fordult az ügyben. Borsos Orsolya, a CNA RMDSZ-es tagja

lapunk megkeresésére közölte: a műsor ellen egyik kollégája hivatalból indított eljárást, ennek nyomán tegnap elkezdődött a monitorozási folyamat, ami három-négy napot vesz igénybe. Ezután vitatják meg a műsort a testületben. Elmondta, ő is a sajtóból értesült a parlament kulturális bizottsága elnökének nyilatkozatairól, s azt is a médiából tudja, hogy ma egy informális találkozón tárgyal a CNA elnöke és Bulai. Borsos nyomatékosította: a médiahatalosság az ügyben a hivatalos eljárást követi, amely egy tanácsi határozattal zárul. „A CNA a törvénybe nem tartását tudja büntetni” – tette hozzá. A Mugur Mihăescu komikus nevével fémjelzett szilveszteri műsorban – amelyben Dan Bittman, a Holograf zenekar frontembere is főszerepet vállalt – Klaus Iohannis államfőt is parodizálták, ebben a jelenetben hangzott el a sokat bírált mondat, miszerint „2021-ben nagyon nagy marháknak kell lenned, hogy továbbra is bezárkózz a lakásodba”.

Esetszámfüggő iskolanyitást kérnek a diákok

» BÁLINT ESZTER

Az iskolák megnyitására szóló döntés decentralizációját kéri a romániai Országos Diáktanács (CNE), hogy a tanulók visszatérhessenek az iskolapadokba azokon a településeken, ahol alacsony a fertőzöttség száma. Tegnap közleményükben a diákok képviselői emlékeztetnek, január 11-én véget ér a téli vakáció, az oktatás pedig a tanügyminisztérium illetékeinek bejelentései szerint az online térben folytatódik. „A jelenléti oktatás novemberi felfüggesztése óta az Országos Diáktanács állandó kapcsolatban áll a tanulókkal az ország minden szegletéből. Társaink nagy része azt mondta, fásradzó az online oktatás, nem hatékony, és hosszú távon nem fenntartható. Szem előtt tartva, hogy rohamosan közelednek az országos felmérések, az idej tanév második felébe, és az ország számos településén 3 ezrelék alatt van a fertőzöttségi ráta,

azt kérjük az oktatási minisztériumtól, hogy ismét decentralizálja a tanintézetek újrainvitását a fertőzöttségi mutató alakulása függvényében, és biztosítsa a biztonságos oktatáshoz elengedhetetlen egészségügyi eszközöket” – áll a diákok közleményében. A dokumentum aláírói kérik egyúttal azt is, hogy az illetékes hatóságok mielőbb dolgozzanak ki fenntartható stratégiát arra, hogy pótolni tudják a tananyagot azok a diákok, akik nem tudtak részt venni az online tanórákon. Ami az országos szintfelmérőket illeti, a tanulók szövetsége egyeztetést kezdeményez annak érdekében, hogy több forgatókönyv is létezzon ezek lebonyolítására.

„A 2021-es év elején fontos, ne feledkezzünk meg arról, hogy az oktatás vízváltáshoz érkezett, a tanügyi tárcának pedig gyorsan választ kell adnia az oktatási rendszer szükségleteire: jelenléti oktatás ott, ahol a járványhelyzet ezt lehetővé teszi, illetve a tananyag pótlását szolgáló terv

azoknak a diákoknak, akik megfelelő eszközök híján nem tudtak részt venni az online órákon” – kéri a diákok. Megkondatják ugyanakkor a vészharangot is: „ellenkező esetben a hosszú távú következmények katasztrofálisak lesznek”. „A funkcionális alfabetizmus arányának növekedése már »küszbön áll«. Az oktatással nem lehet viccelni! Követeljük, hogy a tanügyminisztérium kezdje meg a társadalmi partnerekkel való párbeszéd megszervezését, hogy meg lehessen találni a legjobb megoldásokat a tanítás újrainvitására” – idézi Rareş Voicu diáktanács elnök nyilatkozatát a közleményben.

Egyébként Valeriu Gheorghiu orvos ezredes, az országos oltókampany koordinátora vasárnap este kijelentette, az iskolák megnyitása nem függ a tanárok beoltásától. Ugyanakkor hangsúlyozta: a tanügyben dolgozók prioritást élveznek, hiszen létfontosságú tevékenységet látnak el.

ROSTÁS
SZABOLCS

» VEZÉRCIKK

Rossz vicc

Nagy baj nem lehet abban az országban, ahol év elején a legfőbb beszédtemát egy szilveszteri tévéműsor szolgáltatja. Romániában most a közszolgálati televízió (TVR) óévűcsúztató kabaréja überel mindent: járványt, oltási kampányt, az új kormány megszorító intézkedéseit. Az elsősorban a frissen hatalomra került Mentsétek meg Romániát (USR) által kiobbant vita nagyjából arról szól, hogy a TVR által sugárzott szilveszteri kabaré izléstelenül, színvonalatlanul, kifigurázza a koronavírust járványostul, ugyanakkor kigúnyol minden óvintézkedést, amit a román hatóságok (is) fogantatosítottak az elmúlt hónapokban. És természetesen nem ússza meg szárazon a korlátozások „arcának” tekintett Klaus Iohannis államfő sem.

A vaskossá dagadt botrány mentén mindenekelőtt felmerül a kérdés, lehet-e viccelődni a koronavírussal, a világjárvánnyal. Természetesen lehet és szabad, azzal a kikötéssel, hogy egyfajta arany- szabályként, szakmai vezérelvéként Karinthy gyakran idézett ars poeticáját alkalmazzuk, miszerint „humorban nem ismerek tréfát”. Jól tudjuk, számos téma van, amely körültekintő megközelítést igényel, ilyen a világot lassan egy éve megbénító pandémia is, amely elsősorban azért tekinthető kényesnek a kikarikózás szempontjából, mert mégiscsak közel százmillió ember életét keserítette meg (és akkor csak a fertőzöttekről beszéltünk), és közel kétfélmillió halálos áldozatot követelt eddig a világon. Alaposan meg kell fontolni tehát, milyen poént süssünk el ebben a helyzetben (tán idefér a mi egyik kedvencünk, egy fiktív hirdetésből: Home offi ce-hoz keresek szobabiciklit. Tök mindegy, milyen színű, munkába járshoz kell). A román köztévén sugárzott, kabarének eladott műsorral elsősorban az a baj, hogy nem vicces – és nem feltétlenül abban az értelemben, hogy intelligencia és humorérzék között szoros összefüggésnek kell fennállnia. A Vacanța Mare (Nagyvakáció) elnevezésű humortársulat a műfaj legsőbb szintjét képviseli Romániában, műsoraik harsányságra, vulgáritásra, ösztönlények alpári gondolatainak visszaböfögésére épül. Ennek a hahninak mindekelőtt a szakmai szempontokat, a humor iránti tiszteletet és a jó ízlést szem előtt tartva nem lett volna mit keresnie a TVR-n, még ha más kereskedelmi csatornákon korábban nézettségi rekordokat is döntögetett a társulat, a román köztévén pedig hosszú évek óta igyekszik visszazerezni elvesztett népszerűségét. Az államelnök kifigurázásával egyáltalán nincs baj, elvégre már nem élünk a Ceaușescu-féle diktatúrában, amikor a főtítkárról elszotogott vicc durva megtorlást vont maga után. Az viszont nagyon is aggályos, hogy éppen annak a humortársulatnak a többnyire a járványhelyzetre kiélezett műsorát vásárolta meg (kemény 50 ezer euróért) az adófizetők pénzén működő köztévén, amelynek egyik tagja többször is utcára vonult a maszkviselés, a korlátozó intézkedések ellen, akárcsak a műsor egyik meghívottja, a népszerű román rockzenekar, a Holograf konteógyártásban ugyancsak jeleskedő frontembere. Még egyszer: teljes joggal poénkodni lehet akár a kijárási tilalom és annak minden velejárója fölött, csak hogy ezt ne csepűragó humoristák és szölisták műveljék olcsó poénonokkal, akik ráadásul mindezt a hatósági intézkedésekkel szembeni nézeteik propagálására használják.

Ennek ismeretében ugyanis a „nagy marha kell legyél, hogy bezárkózz otthon” humorosnak szánt csattanó is teljesen más értelmet nyer. Merthogy felbujtásként hangzik, hogy a lakosság ne törődjön a járvány terjedését megfékezni hivatott korlátozásokkal, és tegye, amit éppen akar: ne hordjon maszkot, hágja át a kijárási tilalmat, és még hiszen sorolhatnánk. Ez az ellenállás ugyanazt üzen, mint a szilveszter éjjelén miséző ortodox érsek vagy a kötelező maszkviselés és a gyülekezési korlátozások ellen agitáló AUR-os szenátor, mégpedig hogy a törvényeket, szabályokat nyugodtan át lehet hágni. És ez hosszú távon olyan következményekkel járhat, amin szintén nem lehet derülni...